

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET
MELLOMSJÖMYREN

I ALLMÄN BESKRIVNING

A DATA

<u>Skyddsform</u>	Naturreservat
<u>Objektnummer</u>	1602017
<u>Beslutsdatum:</u>	1958-01-30.
<u>Föreskrifter:</u>	Se länsstyrelsens beslut
<u>Kommun:</u>	Falköping
<u>Socken:</u>	Dala
<u>Läge:</u>	2 km OSO Dala kyrka och 17,8 km NO Falköping (Se även karta bilaga 1)
<u>Kartor:</u>	Topografisk karta 8D Skara SO Ekonomisk karta 8D2g
<u>Areal:</u>	2,1 ha
<u>Fastigheter:</u>	Dala 27:2, Dala 27:3, Vallstorp 3:2
<u>Markägare:</u>	Olof Modig, Ebba Modig, Sven Johansson, Bernt Johansson, Viking Johansson
<u>Naturvårds- förvaltare:</u>	Skogsvårdsstyrelsen

B. GRUND FÖR BESLUT

I beslutet om reservat anges skyddsmotiven vara den särpräglade natur och vegetation som Mellomsjömyren visar.

Preciserat innebär detta att igenväxningsvåtmarken belägen i en åsgrop utan yttlig avrinning utgör en särpräglad bildning.

Vegetationen består huvudsakligen av olika typer av mjukmattekärr och en mindre öppen tjärn i våtmarkens centrala del.

Mellomsjömyren är botaniskt väldokumenterad och spelar en viktig roll som referens vid kategorisering av kärrtyper.

Av detta skäl är Mellomsjömyren av stort värde för högskoleundervisningen i ekologisk botanik.

C. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV NUVARANDE FÖRHÅLLANDEN

Naturförhållanden

Topografi: Reservatet är beläget i en åsgröp och omges av grusmarker. V om reservatet finns en större åsrygg. Dessa glacifluviala formationer tillhör Klagstorpsåsen. Tjärnen, Mellomsjön, i områdets centrum ligger på ca 155 m över havet. Reservatsgränsen är belägen strax intill fastmarksgränsen och ligger obetydligt över sjöns nivå.

Geologi: Själva reservatet ligger till helt övervägande del på organogena torvjordar. Jordarna i omgivningen består av mäktiga lager av sandigt grus.

Mellomsjömyren är belägen i östra gränzonen mellan kambrosilurbergarterna och urberget. Den underliggande berggrunden, som ej går i dagen i reservatet eller dess närmaste omgivningar, utgörs sannolikt av kambrisk sandsten.

De lösa jordlagren runt Mellomsjömyren är starkt grundvattenförande och våtmarken står under påverkan från dessa grundvattenflöden. Några ytliga källmynnningar finns dock ej inom reservatet. Grundvattnet är i vissa delar starkt kalkhaltigt vilket myrens vegetation ställvis tydligt vittnar om.

Mellomsjömyren är en typisk igenväxningsvåtmark med en mindre central tjärn som återstående klarvattenyta.

Vegetation: Större delen av Mellomsjömyren består av vidsträckta gungflyn. I den centrala delen finns en mindre tjärn med öppet vatten.

Reservatet uppvisar trots begränsad yta ett brett spektrum av olika mjukmattekärr. Här finns kärrtyper från fattigkärr av Sphagnum fallax-variant till rikkärr av Scorpidium

3(6)

scorpidioides-variant. Även mjukmattekärr av intermediära typer som Starr-Sphagnum fallax - subsecundum-variant förekommer. En mindre yta i NV består av tallmossevegetation.

Mellomsjömyren är känd för sin rika mossflora. Av vitmossor förekommer att stort antal arter. Exempel på ovanligare vitmose-arter är Sphagnum contortum, S. obtusum, S. subnitens

och *S. lindbergii*. Den sistnämnda är ej återfunnen under senare tid. Bland andra intressanta våtmarksmossor noterade i Mellomsjömyren kan nämnas: *Calliergon giganteum*, *C. sarmentosum*, *C. trifarium*, *Drepanocladus badius*, *D. exannulatus*, *D. vernicosus*, *Helodium blandowii*, *Meesia triquetra* och *Paludella squarrosa*. Flera av dessa mossor är vanligare i norra Sverige. Bland intressanta levermossor i kärren märks *Lophozia marchia* och *Moerchia hibernica*.

Också kärlväxtfloran har intressanta inslag som myggblomster, snip, kärrull och ag.

Vegetationen är mycket väldokumenterad i den botaniska litteraturen. Se särskild lista över referenser.

Markanvändning

Mellomsjömyren med sina gungflyn har sannolikt under mycket lång tid betraktats som impediment och någon användning av marken har troligen aldrig förekommit.

Området används idag huvudsakligen som exkursionsmål för universitetens biologistuderande.

Tillgänglighet

Reservatet ligger ca 150 m ö om riksväg 48. Möjlighet till parkering finns vid en mindre grustäkt utmed riksväg 48 SV om Mellomsjömyren samt utmed vägen in till Alebäckasjön.

II. MARK- OCH VEGETATIONSVÅRD

A. ALLMÄN MÅLSÄTTNING

Den allmänna målsättningen för skötseln av reservatet ska vara att bevara ett varierat, topogent igenväxningsskärr med en mindre tjärn i opåverkat skick. Våtmarken befinner sig i en succession där tjärnens klarvattenyta kommer att bli allt mindre. Det är angeläget att denna igenväxningsprocess får fortgå ostört.

Någon skötsel av mark och vegetation ska därför ej ske.

4(6)

B. PRINCIPER FÖR DISPOSITION AV MARK

Hela reservatet utgörs av våtmark där en smal zon närmast reservatgränsen täcks av sumpskog eller tallmosse.

Inga åtgärder skall utföras i reservatet.

Eftersom inga mark- och vegetationsvårdande åtgärder är aktuella indelas reservatet endast i ett skötselområde.

Beskrivning: Se beskrivningen under I C.

Målsättning: Att bevara våtmarken ostörd av yttre påverkan.

Åtgärd: Ingen.

III. FRILUFTSANORDNINGAR

A ALLMÄN MÅLSÄTTNING

Eftersom skälen för skyddet av Mellomsjömyren är strikt naturvetenskapliga saknas grund för särskilda anordningar för friluftslivet

För besökare av reservatet skall informationstavlor sättas upp utanför reservatet och gränsmarkeringar uppsättas för orientering.

B. INFORMATION

Gränsmarkeringar ska utföras enligt svensk standard och enligt naturvårdsverkets anvisningar samt underhållas.

Informationstavlor ska uppsättas på platser som markerats på bifogad karta (bilaga 2).

Tavlorna ska beskriva reservatets syfte, dess naturvärden samt gällande föreskrifter. På kartan över reservatet ska redovisas gränser och geografiska föremål. Kartan bör vara gemensam för de fyra reservaten Mellomsjömyren, Nordsjömyren, Alebäcksjön och Alebäckakärret.

Övriga anordningar. Behov av särskild parkeringsplats finns ej för närvarande.

IV. REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN

5(6)

Skötselplanen gäller för överskådlig framtid avseende angivna mål. Skulle åtgärder utöver de ovan angivna anses behövliga kan planen ses över när berörda parter anser det påkallat.

V. KOSTNADSKALKYL

Kostnadskalkyl för naturvårdsförvaltningen

Undantas från fastställelse

ÅTGÄRD	89/90	90/91	91/92	92/93
Informationstavlor	7 000	-	-	-
Gränsmarkering	3 000	-	-	-

Tillsyn	500	500	500	1 000
Summa	10 500	500	500	1 000

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Bekostas av staten: Utmärkning och underhåll av naturvårdsobjektets gräns, framställning och utplacering av informationstavlor samt underhållet av dessa.

VI. REFERENSER

ALBERTSON, N 1941: Bidrag till Falbygdens moss- och lavflora. - Svensk Bot Tidskr 35: 113-128.

ALBERTSON, N 1949: Calliargon sarmentosum och Meesia triquetra i södra Sverige. Några ord om Mellomsjömyren i Dala. - Svensk Bot Tidskr 43: 163-194.

ALBERTSON; N 1957: Floran i Dala socken på nordöstra Falbygden. - Svensk Bot Tidskr 51: 287-316.

DU RIETZ, G E 1949: Huvudenheter och huvudgränser i svensk myrvegetation. - Svensk Bot Tidskr 43: 274-309.

DU RIETZ, G E 1950: Phytogeographical Mire Excursion to the Billingen - Falbygden District in Västergötland (Southwestern Sweden). - Seventh Int Bot Congress Stockholm. Excursion guides AII b I. -Uppsala.

DU RIETZ, G E 1951: Myrar i Västergötland - I ”P 0 SVANBERG & K CURRY-LINDAHL: Natur i Västergötland”: 86-97.

DU RIETZ, G E 1959: Dalamyrarna vid Klagstorpsåsen. - Från Falbygd till Vänerkust: 273-290, Lidköping.

FRIDÉN, L 1970: Stipakullar, alvar och rikkärr. - Västergötland. STF:s årsbok: 129-145.

HAKELIER, N & LARSSON, B M P 1975: Nordisk Bryologisk Flörenings exkursion 1974. - Lindbergia 3: 345-346.

LARSSON, B M P 1960: Bidrag till Västergötlands mossflora. -Svensk Bot Tidskr 54.

LOHMANDER, H 1952: Faunistiskt fältarbete 1948 och 1950 (öster och väster om Vätterns södra del). - Göteborgs Musei Årstryck 1951-1952.

SJÖRS, H 1949: Om Sphagnum lindbergii i södra delen av Sverige. - Svensk Bot Tidskr 43: 568-585.

WITTING, M 1947: Katjonsbestämningar i myrvatten. - Bot
Notiser.